

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

IV. Synodus, Quae Secunda Romana, Sub Celestino Summo Pontifice,
iisdem consulibus, eodemque anno, ac praecedens, mense Augusto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

sta, & Buphe diaconi sui, provincialem, non universalem totius Aegypti, Alexandriae synodum congregavit, atque ei virtusque vitro citroque datas epistolas exhibuit. Primam suam & duas Nestorii, quarum exempla & synodi ipsius decreta, ad veteris Romae episcopum Celestinum misit, per Possidonium Alexandriae Ecclesiae diaconum. Decretorum nomine intellige epistolam, quam secundam ex synodo Cyrillus Nestorio dedit, destinavitque Constantinopolim, cum responsis ad aliam aliorum literas. Ad Nestorium insuper, post reditum Possidonii ex urbe Roma, ex universali totius Aegypti concilio. Tertiam misit epistolam, cum literis Celestini summi Pontificis, per quatuor Episcopos legatos, cui multum celebrata illa duodecim capitula, vna cum anathematismis adjunxit.

Meminit hujus etiam synodi Vigilium. Mentio quoque istius synodi est apud Vigilium libro v. contra Eutychem: cum enim afferret Cy-

tilli locum, qui in secunda ad Nestorium epistola num. 8. & seqq. continetur, scribit in haec verba, quibus nihil apertius dici potuit ad rem nostram, hoc & beatus Cyrillus in epistola totius synodi ad Nestorium: neque enim audiendos putavit viros alioqui doctissimos, qui synodum istam, de qua loquitur Vigilus, Ephesinam interpretantur, propterea quod ipsius actis isthaec epistola inserta est. Quis enim ex eo concludere merito queat, ipsam esse synodi totius ad Nestorium? alioquin & epistola Celestini ad Nestorium, pariter actis Ephesinis inserta, dicitur totius synodi ad Nestorium.

Ad summam, habita est ista synodus Alexandriae ann. 430. ante quadragesimam, mense Mechir: fuit provincialis: praesuit Cyrillus: & inde literae ad Nestorium datae, quae ab agentibus in rebus Ecclesiae Alexandriae reddita Nestorio videntur.

IV. SYNODUS,
 QUAE SECUNDA ROMANA,
 SUB CELESTINO SUMMO PONTIFICE,
 iisdem consulibus, eodemque anno, ac praecedens, mense Augusto.

Occasio synodi.

CELESTINUS Pontifex, post acceptas a Cyrillo literas de rebus Nestorii, quas Possidonius diaconus, vna cum exemplis mutuarum Cyrilli & Nestorii epistolarum, decretisque synodi, atque etiam excerptis sententiarum ex Nestorii operibus, detulit, synodum Romae coegit plurimorum Episcoporum, ex qua ad Nestorium misit denuntiatorias damnationis literas, quarum initium est: Aliquantis diebus vite nostrae, &c.

art. conc. Eph. cap. 18. Cujus meminit Cyrillus. Ibid. cap. 21.

Hujus synodi mentionem fecit Cyrillus, cum scriberet Joanni Antiocheno: Porro autem lectis in concilio expositionibus illius, epistolisque, & iis praecipue, in quibus quod apertam ipsius subscriptionem pra se ferrent, nullus tergiversandi loco reliquus erat, sancta Romana synodus disertam statim in illum sententiam tulit: qua de re & ad tuam quoque pietatem perscripsit. Horum proinde decreto modis omnibus parandum est illis, qui a totius Occidentis communione excidere noluerint: scripserunt namque exposta sententia exempla, cum ad Rufinum piissimum Thessalonicae Episcopum, tum ad alios quoque nomillos religiosissimos Macedoniae Episcopos, qui ab illius sententia nunquam decedere solum. Scripserunt nihil scivisse & ad Juvenalem quoque piissimum Hierosolymorum episcopum: Jam tua pietatis fuerit, quid in rem futurum sit, diligenter expendere: nos enim sequemur, quae illi indicaverunt.

Ibid. cap. 26.

Facit item mentionem tertius in literis ad Nestorium: Ecce itaque te simul, cum sancta synodo, qua apud amplam urbem Romam congregata est, praesidente sanctissimo & venerandissimo fratre, & confacerdote nostro, Celestino episcopo, his scriptis jam tertio convenimus, consilium dantes, ut a pravitate abstinere distorquasque dogmatibus, qua & sentire cognoveris & docere; recipias vero fidem

veritatem, Ecclesiae per beatissimos Apostolos & Evangelistas ab initio traditam, qui & oculis inspexerunt, & ministri Verbi fuisse monstrantur. Quod si hoc religio tua facere distulerit, iuxta dilationem literis praesentiam sanctissimi & venerandissimi confacerdotii nostri Romanae praesulis Ecclesiae Celestini, scias te nullam sortem habere nobiscum, nec locum aut colloquium cum Dei sacerdotibus & Episcopis obtinere.

Quin & ipse Nestorius Celestino scribens, meminit hujusce concilii, quod Episcoporum Occidentis vocat. Noli igitur, inquit, a veritate deficiens eam proderere, siquidem epistola misse Episcopis a concilio Occidentis, & ab Alexandrino, multis rescriptis manifestam nobis nostram fecere sententiam; prudentibus scilicet ejusdem orthodoxae professionis, &c.

Atque ipse Nestorius.

Arnobius junior, in conspectu cum Serapione, non tantum meminit; sed refert etiam partem orationis a Celestino praesidente habitae. Sic enim scribit: Arnobius dixit: Apostolica recordationis vir sanctus Cyrillus Ecclesiae Alexandriae episcopus, cum cognovisset Nestorianum dogma contrarium fidei pallulare, scripsit per totam Aegyptum, & ad sanctum Celestinum apostolica recordationis antistitem misit, dicens, ad laudem suam pertinere, si ab eo, qui pontificatus arcem tenebat, fuisset aliquid emendatum. Sanctus Celestinus ita respondit: ejus exitum, ut in Nestorium damnationis distulisset sententiam; laudem vero Cyrilli & in conspectu Dei, & omnium proluxisset, afferens sensum ejus praeclearorum nostrae provinciae episcopatum praedicatione roborari, & Damasi, Ambrosii, Hilarii hunc fuisse sensum evidenter exposuit. At enim in ipso concilio: Recordor beatae memoriae Ambrosium in die natalis Domini nostri JESU CHRISTI omnem fecisse populatum vna voce Deo canere: Veni, redemptor gentium, ostende partum Virginis,

Et Arnobius junior. Tom. II. Biblioth. Patrum.

Pars orationis habitae in concilio a Celestino praeside.

miretur omne seculum, talis decet partus Deum. Nunquid talis partus decet hominem? Et adiecit: Ergo sensus fratris nostri Cyrilli, in hoc quod dicit *Deus Mariam*, valde concordat, *Talis decet partus Deum*. Deum partu suo Virgo effudit, ipso potente, qui omnipotentia plenus est. Hilarius quoque vir acris ingenii, scribens in Constantium Imperatorem de Incarnatione Domini, sic ait: Filius Dei factus est homo; & præpotens repetit: Deus filius hominis factus est; sed homo non est factus Deus, nec filius hominis factus est Filius Dei: superavit enim magnitudo Domini parvitatem servilis formæ, ita ut ipsa forma servilis, quam assumpsit, cessaret esse servilis, per eum Dominum, qui eam assumpsit. Si enim qui natura non filii Dei, per ipsum efficiuntur filii Dei: quanto magis ipse, qui natura Filius Dei est, hunc cum quo voluntate sua alvo virginali conceptus & natus est, ita sublimavit in Deum, ut in nomine ejus omne genu flectatur caelestium, terrestrium & infernorum? Item præcessor meus Damascus scribens ad Paulinum Antiochenæ Ecclesiæ episcopum, inter cetera ait: Anathematizamus eos, qui duos filios Dei asserunt. Alterum, qui ex Patre est genitus; & alterum, qui ex assumptione carnis natus est ex Virgine. Item ipse apostolicæ memoriæ vir Damascus in altera epistola ad Paulinum: Anathematizamus eos, qui duos in Salvatore filios constituent: unum ante incarnationem; & alium post assumptam carnem ex Virgine, & non eandem Dei Filium, & antea & postea, ipsum esse Christum, necdum Dei Filium, qui natus est ex Virgine, constituentur.

Philip. 2. v. 10.

Illustratus Gennadius. Lib. de script. eccles. cap. 54.

Historia hujus concilii. Loc. & tempus. Episcopi vnde.

Quo numero.

Causa controv. Lectionis. Lecta in ca. plurima.

Causa fidel. gitata.

Inde lucem accipient Gennadii verba de Celestino scribens: Celestinus verbis Roma Episcopus decreta synodi adversum supradictum Nestorem distulit; habuit volumen describens ad Orientis & Occidentis Ecclesias dedit, confirmari duobus in Christo manentibus perfecte naturis, unam Filii Dei credendam esse personam: huic enim sententia supradictus Nestor ostensus est esse contrarius.

Ex his autem omnibus textu potest vicumque concilii, quo de agimus, historia. Coactum est Romæ, a Celestino papa, initio mensis Augusti, Theodosio XIII. & Valentiniano III. AA. CC. Convenerunt Episcopi, tum qui commode post adventum Possidonii Alexandrinæ Ecclesiæ diaconi, evocari poterunt ex Italia civitatibus; tum qui forte ex locis remotioribus venerant, ut mos erat ad natalitia Apostolorum; aut alia de causa in vrbe versabantur. Convenisse plures oportuit, cum a Patribus Ephesinis Nestorioque & alibi passim dicatur Occidentis synodus. Creditibile est Possidonium Cyrilli apocristarium interfuisse, quemadmodum Bessula Carthaginensis Ecclesiæ diaconus a Capreolo antistite missus cum literis, Ephesino adfuit: vna convocationis causa fuit Ecclesiæ a Nestorio vexatæ pax. Lectæ sunt igitur ipsius exegeses per Antiochum virum illustrem allatæ, lectæ & epistolæ duæ pro Pelagianis a Nestorio ad sedem apostolicam missæ, quarum primam Valerius cubicularius Celestino reddiderat, secundam Antiochus. Quinetiam litteræ mutæ Cyrilli & Nestorii recitatæ sunt; imo & excerptæ quadam sententiæ, sive ex operibus Nestorii, pugnantis fidei, sive ex Patrum libris, Nestorio contrariæ: recognitum forte ipsum quoque Cassiani opus de Incarnatione, in quo septem libris hæresis Nestorii refutata erat, impulsu Leonis archidiaconi.

Plures confessus tantum negotium tenuit, dum res pro dignitate, causaque fidei diligenter agi-

tur. Orationem fecit summus Pontifex ad Patres synodi, qua consentire Cyrillum cum Ambrosio Hilarioque & Damaso ostenderet, simulque præjudicatam esse hanc causam a tantis doctoribus, in gratiam Cyrilli, cujus fides approbata est; & fides Cyrilli contra Nestorium, cujus errori dictum anathema. Ea quoque dicta est in auctorem erroris sententia, ut nisi intra decimum diem a denunciatione palinodiam caneret, non sua tantum sede, sed etiam communionem fidelium careret.

Ea vero fuit forma sententiæ: *Aperite cognoscite hanc nostram esse sententiam, ut nisi de Christo Deo nostro ea prædices, qua & Romana & Alexandrina & omnis catholica sentit Ecclesia, sicut etiam Constantinopolitana Ecclesia ad te usque optime tenuit, juxta expositam in synodo Nicæna fidem; ac nisi hanc perfidam novitatem, qua hoc quod venerabilis scriptura conjungit, niteris separare, intra decimum diem a primo innotesceris tibi hujus conventionis die numerandam deposueris, atque aperta & scripta confessione damnaveris: noveris te ab universali Ecclesiæ catholica communione dejectum, & ad omnia quæcumque sacerdotalis auctoritatis sunt, minime idoneum.*

Factum postea decretum de restituendis in communionem iis omnibus, qui ex Ecclesia propter fidem a Nestorio, sive Episcopi, sive clerici, sive quicumque alii ejeti fuerant; imo declaratum, eos nunquam a communione sedis apostolicæ sejanctos esse, idque significatum, tum Nestorio, cujus iniqua sententia rescindebatur; tum Constantinopolitano clero, ut cum ipsis communicaret liberius. Ne tamen ad tempus ejus videatur valere sententia, qui in se jam divinam sententiam provocarat, aperte sedis nostre sanctæ auctoritatem nullum sive Episcopum, sive clericum, seu professione aliqua christianum, qui a Nestorio vel ejus similibus, ex quo talia prædicare cœperunt, vel loco suo vel communione dejecti sunt, vel dejectum, vel excommunicatum videri: sed hi omnes in nostra communione & fuerunt, & hac usque perdurant, quia neminem deicere vel removere poterat, qui prædicans talia titubabat.

Atque ut statuta concilii suum fortiterent effectum, summus Pontifex suas vices demandavit Cyrillo ad sententiam executioni mandandam, providendumque apostolica auctoritate Ecclesiæ Constantinopolitanæ; non item, quod nonnullis visum, ad cogendum concilium œcumenicum.

Sunt enim hæc delegationis verba: *Quamobrem nostra sedis auctoritate adfuit, nostraque vice loco cum potestate usus ejusmodi non absque exigua severitate sententiam exegeris, nempe ut nisi decem dierum intervallo, ab hujus nostre admonitionis die numerandorum, nefariam doctrinam suam conceptis verbis anathematizet, eamque de Christi Dei nostri generatione fidem in posterum confessurum se spondeat, quam & Romana & tuæ sanctitatis Ecclesia, & universa denique religio christiana predicat, illico sanctitas tua illi Ecclesiæ prospiciat. In vero modis omnibus se a nostra corpore segregatum esse intelligat: ut qui omnem medentium curam aspernatus, necnon instar pestiferi morbi per universum Ecclesiæ corpus insano modo grassatus, jam seipsum quam ceteros omnes sibi commissos in extremum exitium precipitare studuerit.*

Ex synodo scriptæ sunt tres aliæ epistolæ, vna ad Nestorium, qua vocaretur ad penitentiam, alix intentatis minis, si obstinaret animum. Altera ad clerum Constantinopolitanum, ut de re tota, fideque majorum retinenda, moneretur. Tertia ad

mus Pontifex. approbata. Nestori error damnatus. Et lata in Nestorium ipsam sententiam.

Recepti in communione, quos Nestorius abstinuerat.

Forma decreti de receptione, &c.

Vices summi Pontificis demandatæ, mandata Cyrillo.

Forma delegationis.

Scriptæ tres alix synodice.

ad Joannem Antiochenum, & a pari ad Juvenalem Hierosolymitanum, Rufum Thessalonicensem, & Flavianum Philippopolitanum, vt in defensione fidei constanter cum sede apostolica adlaborarent. Etsi vero nomen summi Pontificis omnes praeferunt; si tamen Cyrillo credimus, tres posteriores ad synodum pertinent, prima, quae ad Cyrillum est, ad Celestinum synodi praesidem: illae enim hortationem continent, & sententiae significationem, quae partes synodis; ista potestatis traditionem, quod jus apostolicum.

Illustratus Gennadius loco mox citato.

Gennadius dictis fidem facit, & simul lucem dat & accipit: quae enim decreta synodi a Celestino dictata scribit, illae ipse sunt epistolae tres

postremae, quae etsi a synodo sunt, Celestini tamen nomina scribuntur. Similiter quod ait volumen habitum ab eodem Pontifice descriptum, Orientisque & Occidentis Ecclesis datum, eadem epistolae intelligit, ad Joannem & Juvenalem Cyrillumque Orientis, ad Rufum & Flavianum Occidentis episcopos missas. Denique definitio fidei, qua duabus in Christo manentibus naturis, vna filii Dei credenda sit persona, forte aliud nihil fuit, praeter damnationem Nestorii contrarium sententis. Unde Gennadius subiunxit: Huic sententia supradictus Nestor ostensus est esse contrarium.

V. SYNODUS, QUAE PRIMA CONSTANTINOPOLITANA, A NESTORIO COACTA,

iusdem consulibus, eodemque anno, autumni tempore.

Obscurior synodus videtur innotescente.

PEROSCURA est huiusce synodi memoria: neque enim innotescit aliunde, quam ex literis Nestorii ad Cyrillum, quae vulgo secundae appellantur, etsi revera sint tertiae. Bene autem facis eorum, qui de nobis offenduntur, curam gerere, & de his sollicitudinem habere, quae apud nos sunt. Unanimi tui gratiam habeo; sciro autem, seductum esse te ab his, qui a sancto concilio depositi sunt, propter quod morbo Manicheorum estis repleti: aut quod potissimum est, a clericis magis affectionis tuae.

De concilio Nestorii plura diximus in notis ad ipsas Nestorii literas, quae vt describere superius diximus non pauca ad historiam synodorum pertinentia, atque rei admodum obscurae, de anathemate in gratiam Pelagianorum dicto, lucem afferunt.

Ex hoc vero datam Nestorii ad Cyrillum epistolam, nemo inficiatus fuerit, qui & allata epistolae verba perpenderit, & meminerit moris antiqui, de non scribendis dogmaticis epistolis, nisi in synodo.

VI. SYNODUS,

QUAE PRIMA UNIVERSALIS TOTIUS AEGYPTI,

iusdem consulibus, eodemque anno, sub initium mensis Athir secundum Aegyptios.

Qua octavo collecta synodus.

ALIAS per Possidonium ex Occidente literis, ipsum Cyrillus continuo in Orientem misit, qui deferret synodicas Celestini ad Juvenalem Hierosolymitanum & Joannem Antiochenum: interim coegit synodum, quae a nonnullis Alexandrina dicitur ab vrbe, in qua conventum est; ab aliis, & quidem rectius, Aegyptiaca, quia totius dicecensis Aegypti Episcopi vocati sunt: quanquam vix credibile sit, vocatos fuisse ex Aegypto inferiori, vt postea dicemus.

Quando habitata.

Habitata est autem sub finem Octobris, quo tempore incipit mensis Athir, aut etiam initio Novembris: siquidem synodica inde ad Nesto-

rium missa die tertia Novembris consignatur, quae fuit feria secunda, atque adeo initium synodi, cum vix vlla synodus olim incepta reperitur, nisi feria secunda. Neque vero potuit haberi tardius, siquidem ex ea missi quatuor Episcopi, & Constantinopoli extiterint, & Nestorio synodicam reddiderint, die 7. Decembris, quae fuit Dominica. Non potuit etiam citius, quandoquidem Possidonius Roma non discessit, ante diem vndecimam Augusti, qua consignatur omnes Celestini literae ab eo allatae, opusque fuit duobus saltem mensibus, vt & Possidonius Alexandriam Roma veniret, & Episcopi per tractoriam vocati ex universa dicecesi, Alexandriam convenirent.

Convocationis causa aperta est, acceptae scilicet negotium.

Vu

IS

confix ad Patrum... cum Ambrosio... simulque presertim doctorum, approbata est; & de huiusmodi anathemate erroris sententia a denuntiatione... intum sede, sed...

Aperte cognoscitur... nisi de Christi Romana & Alexandria Ecclesia, sicut ad te usque synodo Nicenae ratem, qua hoc...

uendis in com... ecclesia propter... ive clerici, live... eclaratum, eos... stolicæ sejin... Nestoro, cum... tum Consti... omunicaret...

aritentur ef... demandavit... vandandam, mandata... are Ecclesie... id nonnullis... umenticum. Quamobrem... que vice & gratia... sique exqui... mpe vt nisi... ra admem... doctriam... camque de... u posternum... ana & tua... que religio... illi Eccle... se a nostris... qui omnem... istar pesti... pus insano... eros omnes... rapicitate

solae, vna Scrip... tentiam, alia... m. Allecta... e re tota... ur. Tertia... ad